

زاندِر فان در لیندِن
ترجمۀ رامین رامبد

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه: ون در لیندن، ساندر؛ **Van der Linden, Sander**
عنوان و نام پدیدآور: زیرک: چرا که اطلاعات ذهن ما را آلوده می‌کند و چگونه خودمان را مصون کنیم/

نویسنده ژاندرقان درلیندن؛ مترجم رامین رامبد.
مشخصات نشر: تهران: موسسه فرهنگی و هنری دیدگاه کاوش و سازندگی، دکنا، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۲۲۰ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۵۷۱-۷۲-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

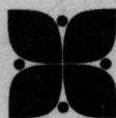
یادداشت: عنوان اصلی: Foolproof: why misinformation infects...
موضوع: رسانه‌های اجتماعی [Social media]. اطلاعات غلط [Misinformation]
رسانه‌های اجتماعی -- جنبه‌های سیاسی [Social media -- Political aspects]

شناخته افزوده: رامبد، رامین، ۱۳۴۵ - ، مترجم

رده بندی کنگره: HM۷۲۲

رده بندی دیویی: ۳۰۲/۲۳۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۶۷۹۹۶۲

مؤسسه فرهنگی دکسا

عنوان: زیرک

چرا کژاطلاعات ذهن ما را آلوده می‌کند و چگونه خودمان را مصون کنیم؟

نویسنده: زاندر فان در لیندین

مترجم: رامین رامبد

مدیر تولید: بهزاد عبدی

طراح جلد: غزل بیضاوی نژاد

صفحه‌آرا: سمانه حسن‌زاده

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۳

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۵۱۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۵۷۱-۶۸-۶

مؤسسه فرهنگی دیدگاه کاوش و سازندگی (دکسا)

نشانی: ایران، تهران، صندوق پستی ۱۴۶۵۵۹۴۳

Email: publication@doxa-v.org

تلفن: ۰۲۱۵۴۹۳۲۲۲۲۲

 doxa_vision

www.doxa-v.org

فهرست

پیش گفتار ۱

پاره یکم: ویروس های ذهن

گفتار ۱: حقیقت توهمی: مغز ما چگونه فکت را از افسانه تشخیص می دهد.. ۱۷

بچه ها هم گرفتار می شوند..... ۲۰

مغز پیش بینی گر ۲۴

آیا حقیقت توهمی ست؟..... ۲۷

اثر کواطلاعات ۳۲

گفتار ۲: مغز انگیزه دار: آن چه خوش دارید که باور کنید..... ۳۹

مغز بیزی..... ۴۱

چرا مغز ما انگیزه دار می شود..... ۴۵

- افزایش اطمینان..... ۲۹۳
- هرچیزی بر باد می‌رود (مگر دوز تقویتی بگیرید)..... ۲۹۵
- پایش اثرات جانبی..... ۲۹۸
- گفتار ۱۰: مصونیت گله‌ای روانی..... ۳۰۳
- بخش بدنیز در جهان..... ۳۰۷
- وایرال بشیم: واکسینه‌شدن ضد کژاطلاعات درباره کووید ۱۹..... ۳۰۹
- کارزار واکسیناسیون جهانی با دفتر کابینه، سازمان ملل، و سازمان بهداشت جهانی..... ۳۱۶
- امنیت داخلی و جنگ با پیتزای آناناس کوب..... ۳۱۹
- کژاطلاعات بیش‌تر واکسن بیش‌تر..... ۳۲۴
- پایان بازی: مایه‌کوبی ضد کژاطلاعات به گوگل..... ۳۲۶
- عرضه واکسن در رسانه اجتماعی..... ۳۳۳
- گفتار ۱۱: چگونه دوستان و خویشان را مایه‌کوب کنیم..... ۳۳۹
- حتی ارسطو هم هوادار پیش‌رسواسازی خوب بود..... ۳۴۲
- مایه‌کوبی فکت‌پایه..... ۳۴۴
- مایه‌کوبی تکنیک‌پایه..... ۳۴۷
- مایه‌کوبی فعال در برابر غیر فعال..... ۳۵۱
- مایه‌کوبی پیش‌گیر در برابر درمانی..... ۳۵۴
- دوزهای تقویتی و گفتار پس از مایه‌کوبی..... ۳۵۷
- پس گفتار: آینده حقیقت..... ۳۶۱
- منابع بیش‌تر..... ۳۷۱
- یادداشت..... ۳۷۳

- پیش‌گفتار ۳۷۳
۱. حقیقت توهمی: مغز ما چگونه واقعیت را از افسانه تشخیص می‌دهد... ۳۷۴
۲. مغز انگیزه‌دار: آن چه خوش دارید که باور کنید ۳۷۶
۳. اثر توطئه: حقیقت همین گوشه‌کنار است ۳۷۷
۴. چرا ویروس دست از سرمان برنمی‌دارد: تأثیر ادامه‌دار کژاطلاعات. ۳۷۹
۵. پاتوژن‌های کژاطلاعاتی: از روم تا رسانه‌های اجتماعی ۳۸۱
۶. خشم از ماشین: اتاق‌های پژواک و حباب‌های همسوساز ۳۸۲
۷. تسلیحات ترغیب جمعی ۳۸۵
۸. دانش تازه پیش‌رسواسازی ۳۸۸
۹. «بدنیوز»: شش‌درجه انگولک ۳۹۰
۱۰. مصنوعیت گله‌ای روانی ۳۹۲
۱۱. چگونه دوستان و خویشان را مایه‌کوبی کنیم ۳۹۴
- پس‌گفتار: آینده حقیقت ۳۹۴
- مراجع ۳۹۷

پیش گفتار

زیرک. [ز] (ص) دانا و حکیم و فهیم و مدبرک و صاحب هوش^۱

کرکبی شهری سبب نسبتاً کوچک در ناحیه ناوزلی در شمال غربی انگلستان. با جمعیتی کمی بیش تر از ۴۰,۰۰۰ نفر، زادگاه رابرت آثرتن شاعر، استیون گراهام بازی گر، و مردی که بعید است تا به حال اسمش را شنیده باشید: مایکل ویتی. ویتی پدر سه فرزند است؛ داوطلب در خیریه ای محلی، و پارکینگ فرودگاه محلی را اداره می کند. و ناگفته نماند که ایده هایی عجیب و غریب را، آهسته و پیوسته، به کمک یار غارش، اینترنت، در ذهن پرورانده است.

در یکشنبه ۵ آوریل ۲۰۲۰، ویتی با دو همراه، با ماشین به کوپرز لین در کرکبی رفت و دکل آنتن موبایل متعلق به ودافون را به آتش کشید. ویتی دستکش به دست، جعبه تجهیزات را با ضرب و زور باز کرد، و با ریختن مواد آتش زا همه جا را شعله ور ساخت. این تصمیمی «یکهویی» نبود؛ بعداً بررسی های پلیس نشان داد که این آتش افروزی با قصد قبلی بوده. ویتی به این نتیجه رسیده بود که آتش های موبایل ۵G (نسل پنجم) یک جوری به همه گیری ویروس کرونا که همین تازگی دنیا را گرفتار کرده بود، ربط

دستگاه ایمنی شناختی ما به چه خوبی از پس کژاطلاعات در هنگام رویارویی برمی‌آید. پس، پاره یکم این کتاب اختصاص دارد به فهم این که چرا همگی مان مستعد کژاطلاعاتیم. پاره دوم به جزئیات پخش یک دروغ از یک فرد به فرد دیگر می‌پردازد، از روم بگیر تا شبکه‌های اجتماعی آنلاین. در پاره پایانی، به کندوکاو چگونگی پیش‌رسواسازی و مایه‌کوبی خودمان و دیگران در برابر کژاطلاعات می‌پردازیم.

خب، بیایید سفرمان را آغاز کنیم. مغز ما چطور فکت را از قصه تشخیص می‌دهد؟